

WIESNER
b u t o r i ó
WIESNER
butor megbízható
WIESNER
butor olcsó
WIESNER
b u t o r i ó
WIESNER
butor megbízható
WIESNER
butor olcsó

pa egységének megteremtése és a brit befolyásnak az európai szárazföldről való teljes kiszorítása.

Ennek az európai rendnek alap gondolata a megsemmisítésre ítélt balance of power brit eszme helyett a német Grossraum-politika lesz. Ennek a politikának irányvonalait a német geopolitikai iskola fektette le Haushofer tábornok vezetése alatt, míg nemzetközi vonatkozásban is Karl Schmidt neves német államjogász dolgozta ki a Grossraumordnung-ról szóló könyvében. Az 1940 szeptember 27-iki berlini harmas egyezmény által a Grossraumordnungra vonatkozó német elgondolások kiléptek az elméleti és propagandisztikus könyvekből és írásokból a gyakorlati események terére, és kifejezésre jutottak napjaink legfontosabb nemzetközi okmányában, a harmas hatalmi egyezményben, amelynek érvényességét azóta az egyezményhez való csatlakozásához elismerte Magyarország, Szlovákia és Románia is.

Ez az egyezmény mint ismeretes, lerögzíti, hogy az új Európa megszervezése és irányítása a tengelyhatalmak joga és kötelessége, míg az úgynevezett Nagy-Ázsiai rend vezetését és megszervezését Japánra bízta.

A »Grossraumordnung« alapelvei

Ezáltal hivatalos és nemzetközi szerződés jellegű megerősítést nyert Karl Schmidtnek az a javaslata, hogy a világot fel kell osztani úgynevezett Grossraum-okra (nagy térségekre). Egy-egy Grossraum megszervezését valamely nagy hatalom, illetve Karl Schmidt szerint »Reich« (birodalom) vállalja. Az ilyen birodalom Grossraum-ja természetesen túlterjed az illető birodalom politikai határain és magában foglalja ennek a birodalomnak életterét. A német birodalomnak nemcsak egy élettere van, hanem három. Ezek a következők: 1. Nemzeti életter, amely magában foglalja azokat a területeket, ahol németek élnek. 2. Gazdasági életter. Ez kiterjed azokra a területekre, ahonnan Németország megszerzi élelmiszerének és iparának nyersanyagait, hogy függetleníthesse magát az idegen hatalmak gazdasági nyomása alól. Végül 3. politikai életter, amely azokra a területekre terjed ki, amelyek a német birodalom biztonságára szempontjából fontosak. Ilyen területek például Hollandia és Belgium.

Karl Schmidt a régi nemzetközi jog helyébe, amely elméletben egyenjogúságot biztosított a kis és nagy nemzeteknek, új értékskalát vezet be, amely valamely nemzet jogait és kötelességeinek mértékét, az új európai rendben viselkedő rangját az általa kifejtett munkateljesítménnyel hozza arányban. Az ő nemzetközi jogrendszerének alapelve az úgynevezett Interventionsverbot, vagyis a beavatkozási tilalom. Ez annyit jelent, hogy valamely birodalom életterében élő népek és államok ügyeibe semmiféle más, külső hatalom nem szólhat bele, nem köthet velük nemzetközi szerződéseket és megállapodásokat. Ezek tisztára a vezető birodalom és az életterében élő népek belső ügyeit alkotják. Ez az új rend német felfogás szerint biztosítani fogja nemcsak Európa egységét, ennek az egységnek meggazdálaltására törekvő angol beavatkozási kísérletek távoltartását, hanem Európa tartós békéjét, gazdasági felvirágzását is. A német szerzők szerint a nem-

Zománcdények játékaruk SZÁNTÓNÁL Széchenyi tér 11 (Városi bérház)

zeti szocializmus visszatért ezáltal a régi államok és határok fölötti »Reich«-gondolathoz, amely a régi német-római szentbirodalomnak alapját is alkotta. A Reichgondolat uralomra jutása esetén megszűntetné az angol balance of power elméleti és

gyakorlati háromszázéves uralmát és nemcsak német, de európai vonatkozásban is. revízió alá venné úgy az 1919. évi Páris-környéki békét, mint az 1648-as westfalai békét.

1941 tehát ennek a két politikai eszmének mérkőzése jegyében fog lezajlani.

AZ ÚJÉVBEN IS legjobban szolgálatot ki vevőit az

Alapítási év 1905.

ADLER EDÉNYCSARNOK

Telefon: 17-82.

TISZA LAJOS KÖRUT 38.

Szeged ipari és kereskedelmi életének egyévi mérlege

428 új iparos és kereskedő változta ki iparigazolványát az elmúlt évben

(A Délmagyarország munkatársától) A lezáruló évvel minden hivatalban felállítják az elmúlt év munkamérlegét. Az elvégzett és az elvégzésre váró akták érdekes képét adják az elmúlt év munkájának különösen azokban a hivatalokban, amelyeknek működési területe legközelebb áll a gazdasági vonatkozású törvények és rendelkezések végrehajtásának munkájához. A gazdasági élet tág fogalma alá kell sorolnunk az iparral, kereskedelemmel összefüggő és a mindennapi élet más egyéb területén megmutatkozó ügyes-bajos kérdéseket, amelyeket a város egyik legfontosabb hivatalában: az I. fokú iparhatóságban intéznek el. Ebben a hivatalban is lezárták most az évet s azok a számok, amelyek az év munkáját mutatják, igen érdekes képet festenek a szegedi gazdasági élet változó arculatáról.

428 új iparos és kereskedő van Szegeden

Az iparhatóságon az 1940. év folyamán összesen 428 iparigazolványt, illetve jogosítványt adtak ki. Képesítéshez kötött iparban 74 igazolványt állítottak ki a múlt évi 57-tel szemben. Engedélyhez kötött iparban 78 új iparos van Szegednek a múlt évi 55-tel szemben. Az új kereskedők száma 239, a múlt évben a kereskedői jogosítványok száma is kisebb volt: 134. Egyéb iparban 17 jogosítványt állított ki az iparhatóság: a múlt évben 13-at. Gyárszerű jelleggel bíró iparban — tehát ott, ahol az iparjellege a kézművesipar határát meghaladja és gépi erővel működik az üzem, amelyben 15-20-25 munkás dolgozik — 12 iparüzésre jogosító igazolványt adtak ki a múlt évi 3-mal szemben. Autótaxira az 1940. évben 8-an kaptak igazolványt, míg az elmúlt 1939-es évben csak 1 személy kapott. Tájékoztatóra az elmúlt 1939 évben 3 igazolványt adtak ki; az 1940. évben egyet sem. Tanoncszerződést 125-öt kötött az iparhatóság, az elmúlt évben 163-at. Ezek a számok nagyfokú emelkedést mutatnak az elmúlt 1939-es évhez viszonyítva, ami azt jelzi, hogy az ipari és kereskedelmi pályán nagyobb vállalkozó kedv mutatkozott meg. A statisztikai számadatokat azonban relatíve kell tekinteni, mert az iparosok és kereskedők számának megnövekedése nem jelenti egyben azt is, hogy ezzel együtt a forgalom is megnövekedett. Igazolja ezt a tételt az a másik statisztika, amely a megszünt iparigazolványok számát mutatja meg.

200 ipari és kereskedői jogosítvány szűnt meg az elmúlt évben Szegeden

Az iparosok és kereskedők számának emelkedése mintegy magával hozta azt is, hogy igen sok régi, üzem és üzlet megszűnt. Az elmúlt 1940. év folyamán összesen mintegy 200

iparigazolvány szűnt meg, ez csaknem a felét teszi ki a növekedésnek. Igen érdekes adat az, hogy — különösen a tűzifakereskedelem frontján — nagyon sok megszűnés történt, de nem a régi fakeskedők viszonylatában, hanem azok között, akik az 1940. év folyamán kértek és kaptak fakeskedői jogosítványt. Néhány új fanyagykereskedő a jogosítvány kézhezvétele után rövid időre már meg is szüntette iparát, illetve el sem kezdte annak gyakorlását s így megszűnt iparjogosítványának érvénye. Most van folyamatban egyébként a régen rendőrhatalmossággal kiadott iparigazolványok felülvizsgálata. Ezeknek nagyrésze megszűnik, mert igen sok közöttük az egyéni cégbe később belépett társas viszony; ez a fennálló rendelkezések értelmében szabálytalan, s ezért revízióra szorul. Megszűntetnek azokat az iparigazolványokat is, amelyek a közpiacot jelölik meg egy-egy kereskedő viszonylatában előírtól eltérő helyen. Ez az ipartörvény alapján azért szabálytalan, mert aki saját áruját csak hetenként bizonyos meghatározott számú napon, két-, esetleg három napon át árulja, az nem tarthatja meg iparigazolványát, mert a kereskedésnek leglényegesebb kritériuma a folyamatosság; ez pedig abban az esetben hiányzik. Az ilyenértelmű iparigazolványokat is most vizsgálják felül, úgy, hogy az 1941. évben még újabb megszűnések következzenek be.

Az iparhatóság forgalma egyébként a rendelkezések és intézkedések sokasága miatt igen nagy volt az elmúlt 1940. évben. Negyedévénként jártak be az iparhatósághoz az értelmisségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak a bejelentőlapok igénylése miatt. A magánalkalmazottak utazási kedvezménye, valamint a fizetési szabadság, a jogosítványkérdések, a minimális munkabér ügye s általában mind az a kérdés, amely a gazdasági élettel összefügg; ebben a hivatalban nyert elintézés. A munka itt nem zárult le, csak egy év mérlege az, amit ezekben a sorokban bemutatunk.

Bélyegeit legjobban nálam értékesítheti. Bélyegkereskedés Fogadalmi templommal szemben
Telefon 39-03

Legolcsóbb huseledel

a
fej-lá b

ké.-ja 1 pengő. Kapható:

Pick Szalámigyár
és Tisza-Lajos körut 83 szám alatt
elárúsító boltjában

LUCZA JÓZSEF

Kelmelesto- vegytisztító Rákóczi-tér
Gróf Klebelsberg-tér 3. (volt Gizella-tér)
Kozinczy-utca 14 szám Telefon: 20-75

119

Gyors munka.

Olcsó árak.

Nemzeti Takarékpénztár és Ünő tag.